

Concluziile Consiliului privind Republica Democratică Congo

Uniunea Europeană rămâne profund preocupată de situația politică din Republica Democratică Congo (RDC) provocată de blocajul în punerea în aplicare a acordului politic favorabil incluziunii din 31 decembrie 2016, precum și de situația în materie de securitate din mai multe regiuni ale țării, în care s-a remarcat o utilizare disproporționată a forței. Situația este agravată de criza economică și bugetară care afectează foarte grav populația.

UE salută acordul din 31 decembrie 2016, care reprezintă singura cale spre a se asigura legitimitatea necesară instituțiilor care ar trebui să gestioneze procesul de tranziție, inclusiv președinției. Nici dispariția liderului opoziției, Etienne Tshisekedi, nici situația în materie de securitate nu trebuie să ofere pretexte pentru a pune sub semnul întrebării acest proces care trebuie să conducă la o alternanță democratică și pașnică a puterii. Acest acord prevede, între altele, menținerea în funcție a președintelui cu condiția ca opoziția să prezinte un prim-ministru și ca toate instituțiile să fie asigurate prin interimat până la sfârșitul anului. De asemenea, acordul exclude menținerea actualului președinte dincolo de acest termen. UE subliniază caracterul urgent al punerii în aplicare efective a acordului de către toți participanții, în special majoritatea prezidențială, pentru a se ajunge la alegeri înainte de sfârșitul anului 2017 și, în consecință, la o deplină legitimitate constituțională. Recentă numire a unui nou președinte al *Conseil des Sages du Rassemblement*, care va exercita, de asemenea, funcția de președinte al Consiliului Național pentru Monitorizarea Acordului (CNSA), reprezintă un prim pas în acest sens.

În acest context, UE își reafirmă sprijinul deplin pentru rolul de mediere jucat de Conferința episcopilor catolici (CENCO), ale cărei autoritate morală, imparțialitate și legitimitate sunt indispensabile pentru reușita procesului și sunt recunoscute de toți actorii congolezi. UE susține recomandările mesajului Adunării generale a CENCO din 22 februarie 2017 și invită regiunea și comunitatea internațională să își mențină angajamentul de a sprijini CENCO. UE condamnă recente acte de violență împotriva bisericilor și a altor instituții ale CENCO și reamintește că vinovații vor trebui să răspundă pentru actele lor.

Criza instituțională, de securitate și socioeconomică profundă prin care trece țara nu poate fi controlată decât printr-o punere în aplicare integrală a acordului din 31 decembrie 2016 și prin formarea unui guvern care să dispună de suficientă legitimitate pentru a conduce țara către alegeri. Progresele concrete sunt imperative, în special numirea urgentă a prim-ministrului provenit din *Rassemblement*. De asemenea, este urgent să se asigure punerea în aplicare a măsurilor de detensionare, precum eliberarea prizonierilor politici, încetarea imediată a abuzurilor suferite de aceștia, încetarea intimidărilor și a arestărilor arbitrare ale opozițanilor și activiștilor cetățenești, precum și încetarea tuturor urmăririlor penale cu motivație politică. UE remarcă faptul că participarea femeilor în dialogul politic a fost limitată și cere să se faciliteze implicarea lor în punerea în aplicare a acordului.

UE subliniază responsabilitatea și rolul esențial pe care trebuie să îl joace Comisia Electorală Națională Independentă (CENI) în punerea în aplicare a unui proces electoral democratic și credibil. În acest sens, UE își reiterează apelul la măsuri suplimentare în materie de transparență și bună guvernare a CENI, precum și la stabilirea de urgență a unui calendar electoral și a unui buget realiste și consensuale pentru desfășurarea alegerilor înainte de sfârșitul anului 2017. UE invită Adunarea Națională să adopte cât mai rapid posibil măsurile legislative necesare pentru desfășurarea alegerilor, precum și pentru instituirea CNSA căreia i se solicită, în acest context, să joace un rol esențial în supravegherea CENI. Aceste elemente, precum și angajamentul financiar al viitorului guvern, sunt de natură să stimuleze încrederea care va permite UE și celorlalți parteneri să își mobilizeze sprijinul pentru alegeri.

Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite va reînnoi în martie mandatul MONUSCO. Cu această ocazie, se va acorda prioritate dotării misiunii cu resursele necesare pentru a putea face față noilor provocări politice și de securitate, asigurând consolidarea dispozitivului de protecție a civililor și furnizând un sprijin adecvat pentru procesul electoral.

UE condamnă cu fermitate încălcările grave ale drepturilor omului care au avut loc recent în RDC și reamintește că lupta împotriva impunității, indiferent de autorii acestor încălcări, este una dintre condițiile necesare pentru o tranziție pașnică și pentru o stabilizare durabilă a țării. Drepturile omului și libertățile fundamentale trebuie să fie garantate pe deplin de către autorități, în special libertatea de exprimare, inclusiv a mass-mediei independente, precum și libertatea de asociere. UE consideră că este esențial în această privință ca activitatea Biroului comun al ONU pentru drepturile omului din RDC (UNJHRO) să se poată desfășura fără impedimente pe tot cuprinsul țării.

UE regretă apariția unor focare de violență în cele trei provincii Kasaï și în Congo Central care ilustrează riscurile degradării în creștere a situației cu care se confruntă țara. UE este preocupată, ca și membrii Consiliului de Securitate al ONU, de informațiile recente cu privire la încălcări grave ale drepturilor omului și ale dreptului umanitar comise de miliții locale în Kasaï, mai ales recrutarea și utilizarea ilicită a copiilor-soldat și uciderea civililor de către membri ai forțelor de securitate din RDC, care ar putea constitui crime de război în conformitate cu dreptul internațional. UE sprijină solicitarea formulată de Consiliul de Securitate al ONU la 25 februarie 2017, adresată guvernului RDC, de a deschide imediat o anchetă credibilă și imparțială cu privire la aceste fapte, astfel încât cei răspunzători să fie aduși în fața justiției și dorește totodată ca o anchetă internațională independentă să poată fi invitată în sprijinul acestui proces.

UE este profund îngrijorată de deteriorarea situației umanitare în mai multe regiuni ale țării și dorește să sublinieze supremația respectării principiilor umanitare, precum și necesitatea de a se asigura accesul la populațiile afectate.

Situația în est, în provinciile Kivu și în Tanganyika, rămâne la fel de îngrijorătoare, la fel ca și informațiile privind o eventuală reînarmare a foștilor rebeli din M23. UE reamintește responsabilitatea autorităților congoleze și îndeamnă FARDC – cu sprijinul MONUSCO – să depună toate eforturile pentru a proteja populația. În ceea ce privește M23, UE reamintește angajamentele asumate în cadrul declarațiilor de la Nairobi din decembrie 2013, precum și principiile stabilite în acordul-cadru pentru pace, securitate și cooperare în RDC și în regiune.

UE reamintește responsabililor politici și membrilor forțelor de securitate că este dispusă să adopte noi măsuri restrictive individuale împotriva celor care s-ar face răspunzători de încălcări grave ale drepturilor omului, ar incita la violență sau ar sabota o ieșire din criză realizată de o manieră consensuală, pașnică și bazată pe respectarea aspirației poporului congolez de a-și alege reprezentanții. UE invită Înalțul Reprezentant să inițieze lucrări în acest sens.

UE își reafirmă disponibilitatea de a angaja cât mai curând posibil un dialog politic la cel mai înalt nivel cu viitorul guvern, în conformitate cu articolul 8 din Acordul de la Cotonou. Aceasta este pregătită să își ofere sprijinul, inclusiv financiar, pentru un proces electoral care ar întruni toate condițiile necesare. De asemenea, UE este pregătită să sprijine în continuare populația congoleză care se confruntă zilnic cu dificultăți socioeconomice grave și încurajează reluarea dialogului în mod structurat cu instituțiile financiare internaționale, pentru a se găsi o soluție de durată la actuala criză economică și bugetară.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press